

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
 („Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Heremag tisztítás és értékesítés.

A közönséges luczerna (medicago sativa) termesztése. Asványi Lajos.

Egyet s mást a bivalokról.

Vegyesek

Az építő iparosok téli tanfolyama. — A natron mint növényi tápanyag. — Fuchsia és pelargonium dugványok. — Tanfolyam a helyhez kötött (stabil, gőzgépek kezelői számára.
 Piaczi értesítő.

Heremag tisztítás és értékesítés.

Az erdélyi gazdasági egylet heremag tisztító raktárába már érkeznek a lóheremag küldemények. Midőn ezt itten jelezzük és a termelők figyelmét ezen ő éretük létesített tisztító raktárra felhívjuk s annak igénybe vételét ajánljuk; egyuttal tudatnunk kell azt is, hogy tekintélyes nagy külföldi cégek fordultak már is tisztító raktárunkhoz heremag végett, melyek bizonyára sokkal jobb árakat fognak adni a kereskedelmi áruvá tisztított heremagért, mint a faluzó sensálok és csak sajnálni tudjuk, hogy sokan sietve elvesztegették drága terményüket.

A heremag-tisztító raktár felügyelősége.

Az erdélyi gazdasági egylet ekeversenyének eredménye.

Az erdélyi gazdasági egylet által folyó évi október hó 27-én a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságában rendezett ekeverseny kedvező idő mellett szép sikerrel folyt le.

Versenyeztek Sack Rudolf plagwitz-lipcei (szászországi) gyáros világhírű ekéivel, képviselve Propper Samu által Budapestről, Umráth és Társa Budapestről, Schembek János Török-Szt.-Miklósról, Bauer és Társa Debreczenből, Perge és Rozsly Nagyváradról, Simonffy István Kolozsvárról és Rieger András Nagyszébenből; összesen 40 drb. különféle ekével

Tér szüke miatt a verseny lefolyásának bővebb leírását jövő számunkra kell hagynunk s ez uttal még csupán a verseny eredményét közölhetjük, a csoportok sorrendjét követve.

Egyes ekéknél.

I-ső arany elismerő oklevél itéltetett Sack Rudolf D 10 M. jegyű egyetemes ekéjének,
II-ik arany elismerő oklevél Umráth és Trsa D 10 M. jegyű egyetemes ekéjének,
Ezüst elismerő oklevél Simonffy István 4. számú ekéjének,
Bronz elismerő oklevél Perge és Rozsly BR 2. sz. ekéjének.

Egyes váltó ekéknél.

Arany oklevél Sack Rudolf W7 jegyű iker-váltó ekéjének.
Ezüst oklevél Simonffy István iker váltó ekéjének,
Bronz oklevél Rieger András váltó ekéjének.

Mélyítő ekéknél.

Arany oklevél Sack Rudolf D 10 S. jegyű ekéje,
I-ső ezüst oklevél ugyanannak R 14 M. jegyű ekéje,
II-ik ezüst oklevél Umráth és Tsa R 14 M. jegyű ekéje.

Kettős ekéknél.

I-ső arany oklevél Sack Rudolf ZFN. jegyű,
II-ik arany oklevél Bauer és Társa Balogh-féle,
I-ső ezüst oklevél Perge és Rozsly RO 1 jegyű,
II-ik ezüst oklevél Simonffy István simítóval ellátott ekéjének,
I-ső bronz oklevél Perge és Rozsly RO 2 jegyű,
II-ik bronz oklevél Simonffy István kettős ekéjének és
III-ik bronz oklevél Schembek János szabadalmazott kettős ekéjének.

Hármas ekéknél.

Arany oklevél adatott Sack Rudolf E 3 N. jegyű,
Ezüst oklevél ugyanannak E 3 jegyű- és
Bronz oklevél ugyanannak SUN jegyű hármas ekéje után.

Kombinált ekék.

Ezen csoportba csupán Sack Rudolf állított egy ekét mely egyszerre szánt és általajt porhanyit, mely tárgy bár egyedül lévén, a *célszerű szerkezet és kitűnő munka alapján arany oklevélre itéltetett.*

A sikertült verseny egész estig tartott, nagy érdeklődést keltett és a birtokosok részéről sok vásárlás és megrendelés történt.

A közönséges luczerna (medicago sativa) termesztése.

VII.

(Vége.)

A fordán kívüli részen létesített luczernások, vagy esetleg a táblából kihasított pászták kitűnő legelőt nyújtanak a malacoknak, nemkülönben a feltöresre szánt területek az egész sertés-nyájnak, miután nem csak az előtörő sarjuhajtásokkal, hanem dus gyökérzetükkel is bőven táplálják a nyájat. A luczernának ily módon való értékesítése mellett — a sertések még kitűnő szolgálatot tesznek a régtől fogva nem bolygott talajban felszaporodott pondrók és álcák pusztításával, felcsemegezésével és a talajnak felturásával.

Ha luczernásunk 4—8 évi használat után annyira megritkult, hogy mint kaszálót már nem használhatjuk, ugy azonnal feltöretjük Ezen művelet keresztülviteléhez mindig — jól kiélezett s nyugodtan járó legjobb vasekéinket válasszuk, hogy az erősen megüledett talajt jól megforgathassuk, — az erős luczernagyökereket pedig könnyű szerrel és teljesen levághassuk.

Ha a feltörendő luczernát őszi búzával szándékozunk bevetni, akkor annak ugaroló és forgató szántása a fekete ugarlás idejében történjék. Ellenkezőleg, ha kapást, illetve tengerit fogunk utána természeteni, akkor az utolsó nyár folyamán nyújtotta termésnek teljes kihasználása után — késő ősszel feltöretjük és egész télen át sertés legelőül használhatjuk.

A nag termesztése. A luczerna-mag sikeres termesztése kétségtelenül három dologtól függ, u. m. a magtermesztésre megválasztandó terület helyes kijelölésétől, ennek, illetve a terménynek a magtárba kerülteig való szakszerű kezelésétől s végre a kedvező időjárástól

Mint hogy azonban ez utóbbi körülményre befolyást gyakorolni képesek nem vagyunk; iparkodjunk a kedvező pillanatok kizsákmányolásával eljárásunkhoz a szerencsés jelzőt biztosítani.

A terület megválasztásánál pedig ügyeljünk arra, hogy a rajta tenyésző luczerna — közép életkoru, jó erőben levő, tiszta és ritka állásu, másodkaszálásu legyen.

Itt közbevetőleg megjegyzem, hogy a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet gazdaságában 1889 és 90-ben kísérletet tettem, a harmadik kaszálásról nyerendő magbeéredése, illetve termesztése körül.

Mielőtt azonban az elért eredményekről szólnék, még felemlitem, hogy az érintett évek időjárási viszonyai igen kedvezők voltak, luczernásunk a legjobb erejében volt és hogy a mag-

Mindennemű

műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított

„HUNGARIA“ MŰTRÁGYA-, KÉNSAV- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ajánlja saját gyármanyu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyáit: csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalaktot, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgáliczot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltenek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Thomas-salak.

termést megelőző két rendbeli kaszálással meg lehetőségen iparkodtunk. Ezek után — rátérve a kísérletezések eredményére, — kimondhatom, hogy azok mindkét esetben kedvezőtlenül ütöttek ki, a mennyiben 1889-ben 1 kat. holdról 49 kgramm magot nyertünk, a melyből 17 kg. 30 % csiraképességgel bírt, a többi pedig egészen értéktelen anyagból állott; 1890-ben pedig 64 liter első és 16 liter másod osztályu magot nyertünk

Ezen két évi kísérletből tehát láthatjuk, hogy Erdélyben a harmadik kaszálás luczernáról a legkedvezőbb időjárási viszonyok és a két első kaszálásnak lehetőleg korán való megejtése mellett sem számíthatunk kielégítő eredményre; hogy azonban a luczernára sokkal kedvezőbb Magyar-Alföldön lehetne e tekintetben célzánk, — úgy hiszem, e kérdés megoldása céljából is megérdemelné a vele való foglalkozást.

A luczernának a tenyésztés alatti ápolására, nagy gondot fordítsunk, az esetleg fellépő gyomok és elősdiék, de különösen az arankának már fentebb jelzett irtására, hogy lehetőleg tiszta és arankamentes magot nyerjünk.

Aratása július végén, augusztusban, vagy hűvösebb vidékeken szeptemberben szokott beállani, a midőn a csigacsövek megbarnulnak, a benne levő szép sárga magvak pedig törekeny keménységűekké válnak.

Az aratás történhetik sarlóval, vagy kaszával; ez utóbival azonban nagyon ügyeljünk arra, hogy kaszásaink apró pásztákat vágjanak és bizonyos kímélettel terítsék le a rendeket, nehogy a szár tövén kényesen ülő csigacsöveket kíméletlen munkájukkal leverjék.

A lekaszált rendek gyűjtésénél, vagy kévékbe való kötésénél, valamint behordásánál kerüljük a déli órák napsütését, — a csiga-csövek könnyen törő volta miatt, hogy így minél kevesebb kárt szenvedjünk.

Összehordásánál és egybe-rakásánál ügyelettel legyünk arra, hogy az egész anyag „légszáraz” legyen. Szabadban való elhelyezésénél pedig a boglyákat, vagy kazalakat védjük meg az idő — viszontagságai ellen — kellő szalma fenékkal és tetőzettel.

Cséplése mindig jó száraz időben történjék, hadaróval, vagy pedig géppel.

A hadaróval való cséplését lassu és fáradságos volta miatt már csak igen kis termelőknél találjuk, miért is bátran elmondhatjuk, hogy cséplése legnagyobb részben géppel történik.

Történhetik pedig — vagy a régibb, vagy az általam gyakorlatba hozott módon.

A régibb eljárás szerint először a közönséges cséplőszerkezettel a csiga-csöveket leverjük és csak azután fejtettük ki a magot az ugynevezett luczerna vagy lóhermagfejtő készülékkel.

Az általam gyakorlatba hozott eljárás mellett azonban a luczerna magot egyszerre zsákba tesszük, oly formán, hogy egy locomobilrel egyszerre két cséplőgépet működtetünk, melyek közül a kisebbikkel csépelünk, a nagyobbikkal pedig, — mely a fejtőkészülékkel van felszerelve — a csigacsövekből a magot egyenesen a zsákba verjük.

A mag termés nagysága kat. holdanként 2—4.5 q. között, ára — ugyancsak q. ként — 50—70 frt közt szokott ingadozni.

A luczerna valamenynyi takarmány növény között a legtápusabb szálas állati takarmány, mert a legtöbb fehérjét (szervképző anyagot) tartalmazza, ámde épen ezért hamar bomlásnak indul, mely miatt vigyázatlan etetésénél a több gyomru (kérődző) állatoknál, veszélyes felfuvódásnak az okozója lehet, minek következtében, ha gyors segély nem jön, az állatok nagyon is rövid idő alatt elpusztulnak.

Mint hogy ezen baj gyors leküzdésére szolgáló gyógyszerrel nem rendelkezünk, a felpuffadt állat megmentésére a legbiztosabb segély a szurcsapolás, t. i. a bal horpasz tájon, miként azt képiünk mutatja, egy ezen célra készített s be-

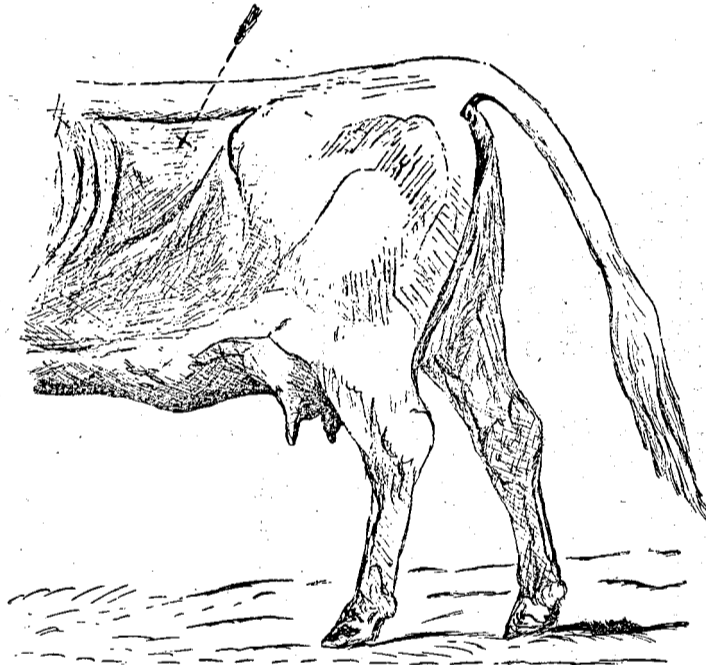
lőle kihuzható törrel ellátott rézcsapnak, az első gyomorba (a bendőbe) való bele ütése, melyen a tör kihuzása után, a gyomorban a luczernából kifejlődött gázok eltávolodnak s ez által az állat megmentetik.

Ásványi Lajos.

Egyet s mást a bivalokról.

Több év óta foglalkozom már a bivaltenyésztéssel s így tapasztalásból irhatom, hogy a bivaltenyésztés és bivaltartás szép haszonnal jár. Csendes munkára olcsóbb igásérot a bivalókröknél aligha kaphatunk; a türelmes és erős állatok lassu lépésben igen nagy terheket mozgatnak tova, olyan takarmány mellett is jó kondícióban maradván, mely takarmányon még elégtelen darvas ökreink is csontig soványodnának le. A bivaltehen pedig bőven megfizet kitünő tejével azért a takarmányért, melyet elfogyaszt és a mellett mindig jó husban van, ha csak valamenynyire is megfelelő a legelő, melyre jár és a jászolba kapott takarmány. Bivalteheneim mindig együtt legelnek a darvasokkal, az istállóban pedig ezeknél rendszeren gyengébb takarmányt kapnak s ennek dacára az utóbbiak minden csontja látszik, míg a bivalok szép gömbölyűek úgy anynyira, hogy bármikor levághatók.

Kitünik az elmondottakból, hogy a bivalok a takarmányt illetően igénytelen természetűek.

Felfuvódott szarvasmarha szurcsapolása.

Ha nyáron át jó legelőre járhatnak, elegendő vizük és fürdőjük is van és ha télen át jó szénát és tengeri-köröt, kivált tengeri-csőleveleket — panusát — eleget kapnak úgy fognak tejelni és igát huzni, hogy külön tejelő, illetőleg erőtakarmány adagolása nem igen fogja kifizetni magát. A leirtnál bővebb és jobb kosztot mindenestre többet fognak az átlagosnál produkálni, az a több azonban úgy tejen, mint munkában rendszerint nem fedezi a jobb — bővebb takarmányozás költségeit.

Hogy takarmány dolgában mennyire szerény igényűek, helyesebben szólva mennyire primitív igényűek a bivalok, kitünik abból a tényből, hogy bivalteheneim közül rendszeren csak néhány akad, melyet korpa vagy dara evésre reá szoktatni tudok; még ha a szájába tömik, ezeket a többi tehenek által irigyelt takarmányokat, akkor nem eszik meg, hanem rágottan kihányják. A szerény igényűség kitünik továbbá abból, hogy a mostani rendkívüli forró szárazságot a bivalok kevésbé sanylik a darvasmarhánál. Erről bárki meggyőződhetik, akár a vasúti koci ablakából, oly vidéken utazva, hol a bivalok együtt legelnek a tehenekkel; s még inkább meggyőző bizonyítékát szolgáltatják ennek a ténynek a tejjgazdaságok fejési adatai, melyekből kitünik, hogy a darvas tehenek sokkal jobban elapasztottak a bivalteheneknél.

Az elapasztás ötletéből szükségesnek tar-

tom megjegyezni, hogy a bivaltehenek jármozása több nehézséggel és koczkázattal jár, mint a darvas tehenek jármozása. Kényszerítve lévén erre, sok esetben volt alkalmam állításom igazságáról meggyőződni. Megtörtént, hogy egy napi jármozás után két bivaltehen még megfejni sem engedte magát az nap este, sőt a borját is elrugta és másnap reggel is csak 1 liter tejet adott, pedig azelőtt 5 liter volt két fejésre a napi eredmény és négy nap kellett, míg megint 5 literrel örvendeztetett meg.

Igaz, hogy nagy meleg volt a járombafogás idején és épen a déli órákban dolgoztak legjobban; a jármozás azonban mindig sok tejet apaszt és ezért nem ajánlható ott, a hol a teje számítani kell, mert az apasztás nem egyforma és az izomerő produkezió kivül, sok mindenféle előre nem látható körülménytől függ. A jármozással együtt járó hajszolás, zaklatás, a megszozott takarmányozástól való eltérés stb. nagyobb befolyást gyakorolnak a jármos bivaltehenre semmint a jármos darvas tehenre. Ha azonban napnap után befogatnak a bivaltehenek a tejelés nem mutat olyan nagy ingadozásokat; kevesebb tejet kapunk, de legalább tudjuk, hogy mennyit s így nem leszünk kitéve a zavarba hozó meglepetéseknek, olyan eseteknek, a milyent fent váoltunk.

Ámde a bivaltehen fleigmatikus természete dacára felette ideges lévén, a meglepetéseknek mindig ki van téve az, a ki bivaltejet produkál.

Többször megtörtént már, hogy a kíváncsiságtól is sarkalt utánjárással igyekeztem megtudni, miért nem állott meg a fejőnek egyik-másik bivaltehen. a mikor látószólag semmi baj nem érte, nem volt beteg, jól evett, ivott és mégis makacszkodott s a borját sem engedte szopni. Volt rá eset, hogy például egy óra multával a borját maga alá eresztette s a tejet is mind leadta a makacskodó; máskor pedig a következő fejésig nem állott meg vagy pedig két napig nem lehetett kifejni. Nagy szerencse, hogy ilyen „launés” bivaltehen összevissza kevés találkozik, kivált a rendszeren gondozott és ápolt s jó bánásmódban részesülő tehenek között.

A bivaltenyésztésnek legkényesebb része a borjuk felnevelése 8—12 hónapos korukig. Ha túl vannak már ezen a koron, megszűnt velök a bajlódás és az éretük való aggódás nagy része. Előbb azonban jó gondozást, pontos szoptatást vagy rendszeres itatást igényelnek és ezek dacára is könnyen leveri őket a betegség, kivált a késő őszi borjakat, melyek fejletlen állapotban men-

nek át az első télbe. Sok pusztul el hülésből kapott tüdőgyuladásban, gyomor-bélgyuladásban és torokbajokban. A hol csak kevés tejet hagyhatnak a bivalborjaknak czélszerűbb lesz, a melyiket csak lehet, az ellés után azonnal elválasztani az anyjától, 10—14 napos koráig itatni s azután a mézárósnak eladni, semmint valamenynyi borjut meghagyni csak azért, hogy borjuval fejhesse a lusta cseléd a tehenet.

A borjak elválasztása kétségsbevonhatlanul sok bajjal jár és csak ott vihető keresztül, a hol a gazda maga ellenőrzi a fejő cselédeket, mert ezek mindenik tehenre a priori kimondják, hogy borju nélkül nem lehet fejni s ha a borju elválasztását ennek dacára elrendeljük, nemsokára jelenteni fogják, hogy teljesen elapasztott. Olyan tehen, melyet borju nélkül nem lehet fejni, határozottan sok van, kivált azokban a teheneszetekben, melyekben nem volt előbb szokásban az elválasztás, azután az elöregedett tehenek között, melyek attól, a mit már megszoktak, nem akarnak eltérni. Következetes és szelid bánásmóddal azonban ezek közül is többet reá lehet birni, hogy borju nélkül fejni engedje magát. Vagy pedig többet szoptatunk meg egy borjuval s így azután egy pár jó borjut is felnevelhetünk; legalább annyit, a mennyi az állomány kiegészítésére szükséges. Ebből a czélból mindig a legjobban tejelő és jó erkölcsű tehenek üsző borját hagyjuk meg, mert a jó fejős bival mindenütt drága és sokszor teljességgel nem kapható. Nagy

előnyben van ezért az a tejgazdaság, mely szükségletét maga tudja fedezni s nem szorul a vásárookra, már azért is, mert abban a mit a vásáron veszünk gyakran csalódunk. Vagy olyan tehenet kaptunk, melynek kevés teje van vagy pedig mindenféle rossz szokásokkal bővelkedik, melyekért igyekezni fogunk mielőbb tudni rajta, a mi rendesen kárral jár, nem is szólva arról, hogy mintegy csalásra kényszerít, mert a felfedezett hibát bizony magunk is elhallgatjuk, a mint a hogy elhallgatta az, a kitől mi vásároltunk.

(Gazd. Lapok.)

K. Sz.

Vegyes közlemények.

— **Az építő iparosok téli tanfolyama.** Ezen tanfolyamra a beiratások — a melyeket a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok miatt elhalasztottak — megkezdődtek a budapesti állami ipariskolában (VIII. ker. népszínház-utca 8. sz.) s a vasárnapokon és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig s a köznapokon este 6 órától 7-ig tartanak. A tanfolyam megnyitása későbbben fog közzé tétetni. Az állami ipariskola igazgatósága.

— **A natron mint növényi tápanyag.** Dr. Atterberg kvarzhomokban végzett tenyésztési kísérletek után azon meggyőződésre jutott, hogy kálihiány esetén a natron bizonyos határig a káliót pótolni képes. Kísérleti növényül zászlos zabot választott s a tápanyag-oldat káli. natron és mészsáletromból, savanyú mészfoszfát és magnézium-szulfátból állott. A kísérlet két párhuzamos kísérlet sorozatból állott, melyeket biztosság kedvéért ismételt és oly módon rendezett be, hogy a káli az edényekben fokozatosan csökkent és ezt egyik esetben ekvivalens mennyiségű natronnal, másik esetben ekvivalens mésszel pótolta. A zab termése, mint előre látható volt, a káli csökkenésével arányosan apadt, azonban a natronnal való pótlásnál sokkal kisebb mértékben, mint midőn mésszel pótolatott, és pedig:

edényenkint	termés	
	natronsorozat	mésszorozat
9 42 g. káli	141 g.	141 g.
8 47 " "	144 " "	142 " "
7 53 " "	139 " "	135 " "
6 59 " "	140 " "	135 " "
5 65 " "	134 " "	112 " "
4 71 " "	132 " "	111 " "
3 77 " "	132 " "	108 " "
2 82 " "	120 " "	92 " "
1 88 " "	112 " "	75 " "

A konyhasó-trágya ezek után nem tekinthető csak indirekt trágyának, melynek hatása csak abban áll, hogy a talaj némely alkotórészét oldhatóvá s így a növény által fölvehetővé teszi, de bizonyos határig a kálihiányt fedezni is képes a fent közölt kísérletek értelmében.

— **Fuchsia és pelargonium-dugványok.** Mindkét faj a legelterjedtebb és legkedveltebb nyári virágok közé tartozik; s mindkettőt egyaránt igen könnyen szaporíthatunk dugványokkal. Éppen ezért nem is kellene sem a fuchsiát, sem a pelargoniumot megvélni hagyni, hanem legjobban cselekednének a virágkedvelők, hogy minden évben új példányokat nevelnének maguknak belőlük. Az eljárás igen egyszerű. A fuchsiáról a fiatal erős hajtásokat, a mint 3—4 centiméter hosszúra nőttek, éles késsel a megfásodott tavalyi ágokról vágunk le, ellenben a pelargoniumról közvetlenül valamely levél alatt. Az edény fenekére, melybe dugványozni akarunk, cserépdarabokat teszünk s könnyű homokos földdel töltjük meg. Ha csak egy dugványt akarunk gyökeresíteni, úgy azt közönséggel pohárral is leboríthatjuk; több dugványt legcélszerűbb nagyobb cserépbe dugványozni, melyet csak félig töltünk meg földdel s aztán tiszta üveglapot teszünk rá, mert a világgosságtól e dugványokat megfosztani nem szabad, csak a napsugaraktól óvjuk. A dugványokat, hogy ki ne száradjanak, időnkint megpermetezzük. Megjegyzendő, hogy nagyon mélyen dugványozni nem szabad, dugványaink csak annyira legyenek a földben, hogy

meg ne düljenek. A fejlődő dugványokat később, midőn már jól gyökeret eresztettek, külön cserépekbe ültetjük. A földlapdát az átültetéskor kissé megbolygatjuk. Az átültetést aztán még egyszer ismételjük. A fejlődést mérsékelten alkalmazott hig trágyával jelentékenyen előmozdíthatjuk.

— **Tanfolyam a helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelői számára.** Ezen tanfolyamra a beiratások — a melyeket a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok miatt elhalasztottak — az állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. népszínház-utca 8. szám), megkezdődtek s az ünnep- és vasárnapokon délelőtt 9 órától 12-ig s a hétköznapokon este 6 órától 7-ig tartanak. A tanfolyam megnyitásának napja későbbben fog közzé tétetni. Az állami ipariskola igazgatósága.

Technikai akadályok miatt lapunk pár napot késett.

Piaczi értesítő.

Budapest. Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása az „Erdélyi Gazda” számára.)

Lóhere. Az előző hetek élénkségét, a lefolyt héten valamivel nyugodtabb hangulat váltotta fel, minek természetesen az árak meg voltak a visszahatása 62—64 frton meglehetősen tételek vásároltak, ezek úgy ár mint minőség tekintetében kivételre nagyon is megállták helyüket és ugyancsak külföldön könnyen voltak elhelyezhetők míg a 68—70 frtra tartott áru nemcsak külföldön, de még itthon sem talált vevőre. Az árak minőség szerint 62—66 frt közt váltakoztak.

Luczernát a fővárosi piacon keveset kínáltak, de az érdeklődés sem valami nagy volt, míg ellenben vidéki állomásokon kiviteli célra, legelőrendű idei mag meglehetősen mennyiségben vásároltatott 50—51 frton. Az ár minőség szerint 46—52 frt.

Baltacim, igen keresett, ára 13—13½ frt.

Répmag. A termés mennyiség tekintetében, jobban bevált ugyan mint tavaly, de távol esik a hozzá fűzött vérmes reményektől. A júliusi és augusztusi tartós aszály nagyon is kárára volt a termés mennyiségi eredményének még pedig oly mértékben, hogy mint most a cséplésnél kitudódik, alig félannyi mag lett, mint mennyire számítottak. Ily arányban ugyan olcsóbb lesz a répmag, mint tavaly volt, de mégis drágább, mint más esztendőben.

N.-Váradi okt. 18 Tiszta buza 7 frt — kr. Elegy buza 5 frt 35 kr. Rozs 5 frt 40 kr. Árpa 4 frt 60 kr. Zab 5 frt 20 kr. Törökbuza 4 frt 80 kr. Széna kotetlen 3 frt — kr. Alomszalma 1 frt 80 kr. mmként. Marhahus 56 kr. kg.

Erdélyi piacok.

Kolozsvár. 1892. okt. 27-én. Tiszta buza 7 frt 50 kr — 6 frt. 50 kr. Rozs 5 frt 70 kr. — 5 frt 40 kr. Törökbuza 4 frt 30 kr. — 4 frt 20 kr. Zab 4 frt 60 kr. 4 frt 20 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. 100 kilogramonként. Fa kemény nem usztatott 3 frt — kr. köbméter. Marhahus 56 kr., disznózsír 64 kr. Paszuly 8 kr. különként. Burgonya 3 frt. hektoliter.

(Árak krajzárókban.)

A piaci czikkek	Mérték	Brassó	Csikszereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogaras	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza	mm.	768	950	640	500	800	835	750
Elegy buza	"	603	875	520	400	750	700	
Rozs	"	542	723	440	350	600	473	500
Árpa	"	457	791	—	—	—	—	470
Zab	"	444	750	400	270	420	444	300
Törökbuza	"	426	612	320	300	480	473	420
Széna	"	220	400	400	250	120	200	800
Alomszalma	"	120	100	180	50	100	140	—
Tűzifa	km.	260	200	240	400	220	270	200
Marhahus	kg.	52	40	48	48	52	48	48
Október		21	27	18	5	22	4	5

A piaci czikkek	Mérték	Sepső-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelly-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	740	650	650	800	690	—	650
Elegy buza	"	700	560	530	700	510	—	500
Rozs	"	520	500	480	530	470	—	500
Árpa	"	430	360	460	500	—	—	400
Zab	"	390	400	390	500	420	—	350
Törökbuza	"	400	360	420	400	500	—	400
Széna	"	450	200	240	180	800	—	200
Alomszalma	"	200	100	120	80	200	—	40
Tűzifa	km.	200	230	220	200	240	—	225
Marhahus	kg.	46	48	44	48	48	—	44
Október		24	24	20	22	25	—	1

Felolós szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

ELADÓ

válogatott, nagyszemű kocsányos,

TÖLGY-

Értekezhetni ifj. Lészay

Ferencznét Magyar-Gorbón (posta állomás). 111 (1—3)

SINGER ZWEIG ÉS TÁRSAI

aradi és temesvári

kizárólagosan szabadalmazott gyáraiból
concentrált

marhatrágya

(Engraise de boeuf)

legjobb és legolcsóbb trágyaszert

tartalmának jótállása mellett

egyedüli elárúsítása az erdélyi

részekre

Deutsch Adolf

terménykereskedőnél

Gyulafehérvárt

a hol bővebb felvilágosítások is
nyerhetők.

110 (4—6)

Egeresi gipsz-, műtrágya- és
vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisáletrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratóriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

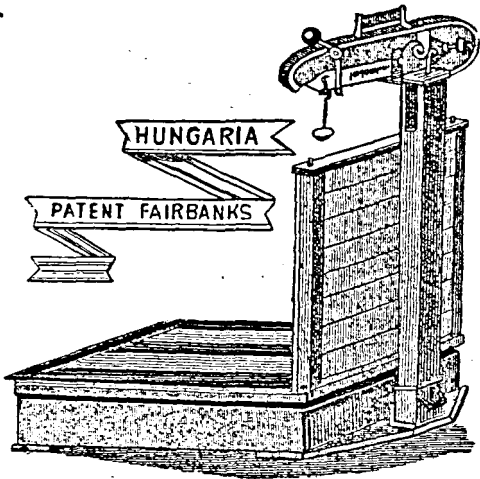
Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

82 45—52)

FAIRBANKS-mérlegek

a legökéletesebb mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérő-karral bírnak és a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Gazdasági-szeker-, marha- és zsák-mérlegeinket célszerű és a cél-nak megfelelő szerkezetüknel fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánljuk. Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár: Ujpest. Központi iroda és raktár: Budapest, Andrásy-út 12 sz.

80 (20-86) JOHN BLOCK, vezérigazgató.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság
BUDAPESTEN.

Ajánlanak kéregöntetű kerekeket és keresztvezéseket, hengereket kéregöntetű hengerekkel,

vasuti kocsikat, fordító korongokat, turbinákat, közlőképeket és zúzógépeket.

Villanyvilágításhoz való berendezéseket s erőátvitelt 104 (4-17) nagyobb távolságokra is.

Zsilipeket és áttereszelet, vasuti felszereléseket, malom- és gyárberendezéseket, különféle gép- és építési munkákat.

Aczelöntés. Gázmotorokat álló vagy fekvő egy vagy két hengerű.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig: spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniák, káli. chilisalétrom, szarv- és csontlisztet kevert tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok” 1891. márczius 8-iki 10. 83 (41-52) számát.)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

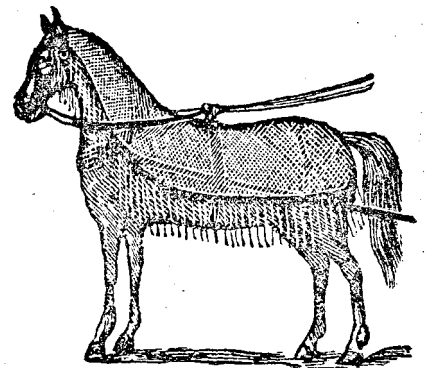
Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Mindennemű gazdasági kötélárukat,

u. m.: löistráng, kötőfék, rudalókötél, kévekötő-zsinórok, dohány-zsineget, gabnászakokat, takaró- és vizmentes ponyvákat, valamint különlegeségeket kocsizó lóhálók, tornaszerek és függő-ágyakból legjutányosabban ajánlanak

BLEIER és WEISZ

100 (9-13)

kötélgyárosok

BUDAPEST, Károly-körút 1. szám alatt (a Kerepesi-ut sarkán).

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN) szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely ujabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégítheti. 90 (37-x)

Könyvnyomdájának, Lithographiájának

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az „1848-49. TÖRTÉNELMI LAPOK”-ra. Ára negyedévre 1 frt.

Közművelődés irodalmi és műnyomdai részvénytársaság Kolozsvárt.

Nyers Carbolsavat,

Carbolsavaszmet, Carbolport,

Carbolineumot, aszfalt elszigetelő lemezeket

fekete és vörös tetőlakkot

Aszfalt-pépfedéllemezeket

elismert kitűnő minőségben gyárt és ajánl

BIEHN JÁNOS

102 (9-10)

aszfalt- és vegyészeti kátránytermékek gyára

BUDAPESTEN, IX. Ferencz-körút 46. sz.